

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Kraneveldt (LPF) van de tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over al dan niet vermeende misstanden op het Islamitisch College Amsterdam (ICA). (Ingezonden 6 april 2005)

1

Heeft u het artikel “De Pubers en de Profeet” 1) gelezen, waarin melding wordt gemaakt van nogal wat misstanden op het Islamitisch College Amsterdam (ICA), waaronder de slechte kwaliteit van het onderwijs, het gebrekkige Nederlands van sommige leerkrachten, de machtsstrijd tussen diverse betrokkenen in de school en het op non-actief stellen van de medezeggenschapsraad?

Ja, ik heb kennisgenomen van dit artikel.

2

Wanneer is het definitieve rapport van de onderwijsinspectie over het ICA verschenen?

3

Indien het definitieve rapport van de onderwijsinspectie over het ICA nog niet verschenen is, wat is daar de reden voor, aangezien de inspectie al in september 2004 het ICA bezocht?

Het rapport is vastgesteld op 22 maart 2005 en inmiddels op de website van de Inspectie van het Onderwijs geplaatst.

4

Zijn alle misstanden op het ICA, die in het artikel “De Pubers en de Profeet” worden genoemd, bekend bij de onderwijsinspectie? Zo ja, hoe lang al? Zo neen, welke misstanden zijn niet bekend en waarom niet?

Een periodiek kwaliteitsonderzoek, waarvan hier sprake is, verloopt volgens een voor alle scholen in het voortgezet onderwijs identiek model, het toezichtkader. Daarmee wordt de kwaliteit van het onderwijs bij de school beoordeeld op de kwaliteitsaspecten die in artikel 11 van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) zijn genoemd. Het onderzoek door de inspectie, gebaseerd op het toezichtkader, heeft geleid tot een aantal kritiekpunten. Die hebben vooral betrekking op de kwaliteitszorg, het onderwijsleerproces en de zorg voor en begeleiding van leerlingen.

In het artikel in M komen ook onderwerpen aan de orde, deels gegrond op uitspraken van individuen, die niet binnen het bereik van het toezicht door de inspectie vallen, zoals het niet goed functionerende computersysteem.

5

Heeft de onderwijsinspectie op het ICA “integratieremmende factoren” vastgesteld? Zo ja, welke zijn dat?

Neen, die heeft de Inspectie niet vastgesteld.

6

Kunt u aangeven hoeveel leden van het onderwijzend personeel van het ICA geen (volledige) lesbevoegdheid hebben maar toch voor de klas staan?

Volgens eigen opgave beschikt de school op dit moment over 60 docenten. Bij tien docenten (16,7 procent van het onderwijsaanbod) is sprake van onbevoegd gegeven lessen, maar bij ruim 14 procent hiervan is wel voldoende bekwaamheid aanwezig. Ongeveer negen procent van de lessen wordt gegeven door docenten die niet volledig bevoegd ("onderbevoegd") zijn. Deze situatie is voor de Inspectie bij het vervolg van het toezicht een specifiek aandachtspunt (zie ook het antwoord op vraag 14).

7

Kunt u aangeven hoe het mogelijk is dat enkele docenten van het ICA, die in hun geboorteland een onderwijsbevoegdheid hebben gehaald en in Nederland een aanvullende cursus hebben gevolgd waardoor zij geacht worden bevoegd te zijn, geen behoorlijk Nederlands spreken en schrijven?

De inspectie heeft dit in deze bewoordingen niet vastgesteld tijdens haar bezoek aan de school. Wel is vastgesteld dat een zeer beperkt aantal docenten met een sterk accent sprak, of een taalbeperking kent. De inspectie heeft deze situatie in haar rapport als zorgelijk omschreven, omdat als aanvullende eis aan een omzetting van een buitenlandse bevoegdheidsverklaring naar een Nederlandse geldt dat de desbetreffende docent het Nederlands in woord en geschrift beheerst.

In het vorige schooljaar werd een aantal docenten begeleid teneinde de didactiek en het Nederlands verdere aandacht te geven. In het schooljaar 2004-2005 was dit niet het geval.

8

Kunt u aangeven hoe het mogelijk is dat deze docenten van het ICA autoritaire en achterhaalde didactieken gebruiken, die niet passen bij het Nederlandse onderwijssysteem, waarin zelfredzaamheid, mondigheid en een positief-kritische houding van leerlingen als zeer belangrijk worden beschouwd?

Deze constatering in het artikel in M wordt ontleend aan een uitspraak van de rector van de school. De Inspectie spreekt in haar rapport over "een pedagogisch-didactische benaderingswijze (...) die onderling sterk kan verschillen." Zij zegt ook dat de aanpak voor leerlingen met een theoretische belangstelling een "intellectueel prikkelender aanpak" vergt. De inspectie heeft ook waargenomen dat het voor een aantal personeelsleden nog moeilijk is in te zien dat leerlingen in de verschillende leerjaren een andere wijze van benadering vragen. Daarom stelt de inspectie dat een gemiddelde moet worden gevonden tussen een lijn waarin leerlingen oprecht uit wederzijds respect handelen, in plaats van het afdwingen van respectvol gedrag.

9

Heeft de onderwijsinspectie vastgesteld of er sprake is van enige samenhang tussen de lessen en de didactiek, bijvoorbeeld verwoord in een adequaat onderwijsplan?

De school beschikt over een onderwijsplan. De inspectie geeft in haar rapport onder het kopje "De onderwijsrealiteit op het ICA" aan dat er "een pedagogisch-didactische benaderingswijze (is) van de leerlingen die onderling sterk kan verschillen en die ook nogal eens afwijkt van de oorspronkelijke voornemens, verwoord in het schoolplan". Zij wijt dit mede aan het feit dat er na het ontstaan van het schoolplan ieder jaar weer een flink aantal docenten is geworven en aangesteld om te voorzien in de vacatures die ontstaan zijn door de groei van de school.

De school organiseert wel gezamenlijke scholing om tot samenhang te komen. Daarnaast heeft men al langere tijd een adviseur van het CPS aangetrokken om de school bij te staan bij de verdere ontwikkeling van schoolplan e.d.

10

Klopt het dat de schoolleiding en het bestuur na de zomer van 2004 de medezeggenschapsraad op non-actief hebben gesteld?

Tijdens het schoolbezoek heeft de Inspectie gesproken over de status van de medezeggenschapsraad, omdat die tot kort voor dat bezoek nog voorlopig was. Er is op dat moment noch later ter sprake gekomen dat die raad geschorst was. Dit is ook niet aan de orde gekomen tijdens het gesprek met docenten. De school is er tijdens het bezoek op gewezen dat het medezeggenschapsstatuut, net als de raad zelf, nu een definitieve vorm moeten krijgen. De rector heeft de Inspectie gemeld dat dit nu het geval is.

11

Kunnen de schoolleiding en het bestuur de medezeggenschapsraad zo maar op non-actief stellen? Is de onderwijsinspectie hiervan in kennis gesteld?

Schoolleiding en bestuur van een school kunnen de medezeggenschapsraad niet "zo maar" op non-actief stellen. De inspectie is van dit feit, zoals blijkt uit het antwoord op vraag 10, ook niet in kennis gesteld. Een medezeggenschapsraad kan overigens altijd in beroep gaan bij een geschillencommissie, als het bevoegd gezag in haar ogen afwijkt van het statuut. Dat is, voorzover bekend, niet gebeurd.

12

Heeft de onderwijsinspectie tijdens haar laatste bezoek in september 2004 gesproken met de ouderraad en/of de medezeggenschapsraad?

De inspectie heeft, als gebruikelijk bij dit soort bezoeken, gesproken met ouders, waaronder ouders van de ouderraad en met docenten, waaronder docenten van de medezeggenschapsraad. Dat heeft een variëteit aan meningen en inzichten over de school opgeleverd.

13

Kunt u aangeven hoe de onderwijsinspectie is omgegaan met de positie en de kwaliteit van het vak culturele kunstzinnige vorming (CKV) op het ICA, waarbij afbeeldingen van mensen en dieren en muziek gebruikt worden, hetgeen in de islam verboden is of ter discussie staat?

De inspectie heeft tijdens het lesbezoek volgens rooster drie lessen bijgewoond uit de categorie kunstvakken. De school geeft drama in plaats van muziek, hetgeen is toegestaan volgens de WVO, lid 11a sub b, en beeldende vorming. Daarnaast wordt onderwijs aangeboden in CKV1 (kunstvak 1 in vmbo). De specifieke invulling van CKV1 is tijdens dit schoolbezoek niet besproken. Het vak wordt wel gegeven, wordt beoordeeld en komt op de cijferlijst voor het examen. Het vak is tijdens het bezoek ook bijgewoond.

14

Kunt u aangeven wat de vervolgstappen zijn die de onderwijsinspectie met betrekking tot het ICA gaat nemen, welke verbeterpunten met de school zijn afgesproken en op welke termijn die verbeterpunten gerealiseerd moeten zijn?

In de paragraaf over het vervolg van het toezicht heeft de Inspectie gesteld dat zij ervan uitgaat dat verbetertrajecten zijn ingezet op de kritiekpunten (kwaliteitszorg, onderwijsleerproces, zorg en begeleiding). De Inspectie heeft daarbij uitgesproken dat zij uiterlijk per september 2005 een voorstel ter verbetering van de zwakke punten verwacht, eventueel met inbegrip van een scholingsplan. Die voorstellen zullen tijdens het volgende bezoek van de inspectie aan de school worden besproken. Dit gebeurt over twee jaar in de vorm van een meerdaags PKO. Dit in verband met het feit dat het hier om een school gaat die nog niet volgroeid is en die in dit stadium nog een aantal zwakkere punten kent. Daarnaast krijgt de school, als iedere andere school, één maal per jaar te maken met een jaarlijks onderzoek.

15

Deelt u de mening dat ook islamitische ouders die kiezen voor een islamitische school het recht hebben om kwalitatief goed onderwijs voor hun kinderen te eisen en dat er zo snel mogelijk actie moet worden ondernomen om de situatie op het ICA te verbeteren?

Ja, ik ben van mening dat ouders en leerlingen recht hebben op kwalitatief goed onderwijs. Uit de hierboven staande beantwoording blijkt dat stappen zijn gezet om de situatie bij het ICA zo snel mogelijk te verbeteren.

-----
1) "M", maandblad behorende bij NRC-Handelsblad, 2 april jl.